

Седмичник за общините и кметствата

Слово

плюс

Абонирайте
се за
Слово плюс

в клоновете на „Български пощи“
във Враца, Монтана и Видин
до 20-о число на всеки месец

ISSN 1310-9693

Абонаментът в редакцията продължава
до края на всеки месец за следващите
Нашите абонати имат еднократно право
на безплатна реклама, обява или
съобщение във вестника

КАТАЛОЖЕН № 2120

WWW.SLOVOPLUS.COM

e-mail: slovoplus@abv.bg, slovoplus@yahoo.com

ЦЕНА 0.51 € / 1,00 ЛВ.

21 - 27 май 2026, ГОДИНА XXIX,

БРОЙ 10 (1455) ISSN 1310 - 9693

ВЕЛИКО ЦЪРКОВНО-НАРОДНО СЪБИТИЕ

М. КОВАЧЕВ



попълването на насилствено опразнения патриаршески престол на България в самия край на XIV век е голяма духовна победа на православните българи. Историята на Българската православна църква, която е пълна с величави образи и духовни подвизи, биде решително тласната напред от църковно-историческото дело на Третия църковно-народен събор. **А това дело, законно и канонически проведено с пълната и благородна подкрепа на Отечествонофронтовското наше правителство, на чело с**

Председателя на Министерския съвет г-н Вълко Червенков, има своите дълбоки, вековни основания и жизнени причини. Делото на Третия църковно-народен събор отразява или по-право възкресява многолетните въжделения на православните българи от всички краища на отечеството.

След тежки и продължителни борби с Византийската империя, българският народ завоювал своите предели в Балканския полуостров и като изоставил ненужното му вече езичество, приел през есента на 865 г. християнството от Цариградската патриаршия. Тогава Българската православна църква не била напълно самостоятелна: тя пряко зависела от ромейския патриарх. С малки прекъсвания, убийствените българо-византийски войни, една от друга по-опасни и за двете страни, неизбежно продължавали и едва при политически силния български цар Симеон (888–927), който разрушил всемогъщата Източна империя, Българската православна църква могла да добие своята автокефалност.

> на стр. 4

„Линията Сталин“ е навсякъде“.

Избрани моменти от книгите на Иля Еренбург – „Летопис на мъжеството“ и „Война“

Борис АРМЕЙСКИ

Иля Еренбург (1891 – 1967 г.) е съветски писател. На два пъти е отличен със Сталинска награда за литература (1942 г. за романа „Падането на Париж“ и 1948 г. – за романа „Буря“). По време на Втората световна война Еренбург е кореспондент на вестник „Червена звезда“ и публикува повече от 2000 статии, с които вдъхновява съветския народ във войната срещу германските нацистки окупатори. През 1952 г. получава Международна Сталинска награда „За укрепване на мира между народите“.

[3 юли 1941 г.] Речта на Сталин потресе всички. Беше дълбоко човечна. Всеки имаше чувството, че Сталин се обръща именно към него още с първата фраза: „Обръщам се към вас, приятели мои!“ Сталин съобщи за опасността: нужни са големи жертви и голямо мъжество.

[21 юли 1941 г.] В желанието си да успокоят Германия с победни съобщения, хитлеристите са измислили „линията Сталин“, в която уж правели пробиви всеки божи ден. Всъщност „линията Сталин“ е навсякъде, тя е там, където се намира поне един червеноармеец и нея не могат да я пробият.

[16 март 1942 г.] Фашизмът нито за миг не се е опирал на истинска интелигенция. Той е бунт на измета, на неудачниците, на полуграмотните всезнайковци, на духовно декласираните интелектуалци.

[20 април 1942 г.] Миналото лято... фашизмът все още можеше да мине за вестникарска дума. Сега фашизмът се превърна в реалност – в изгорени къщи, в детски трупове, в народна мъка.

[21 юни 1942 г.] Видях Сталин. В очите му имаше реши-

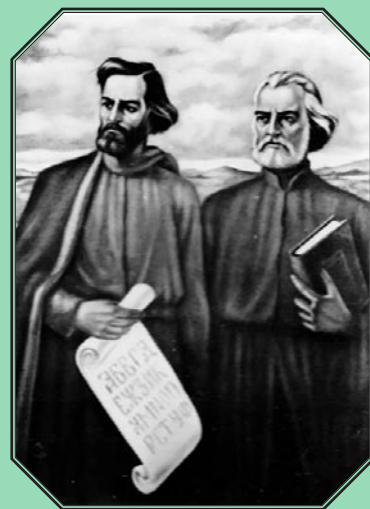


телност, увереност в победата и болка за народа, за страната ни.

[27 юли 1942 г.] Революцията представляваше не само жестока борба и сурово строителство, революцията означаваше и глобус в ръцете на вчерашния номад и тулски селяни в санаториумите на Крим, и паркове на културата, библиотеки и стадиони, младост, бодрост и смях. Нашите хора са дълбоко привързани към живота. Ако отиват безстрашно на смърт, то е, защото искат живот, достоен да бъде живян.

> на стр. 5

Честит 24 май!



Уважаеми учители и читалищни дейци, хора на просветното дело от община Монтана,
Поздравявам ви с най-светлия, най-съкровения български празник – 24 май – символ на достойнство, традиция и духовност!

Обръщам се към всички вас, за да изразя своята почит и признателност към всеотдайния ви труд, към важността и отговорността на мисията, която изпълнявате. За прекрасния празник ви желая здраве, неуморно покоряване върховете на знанието, много предизвикателства и бъдещи успехи!

Златко ЖИВКОВ
кмет на Община Монтана

ОБЩНСКИ СЪВЕТ - МОНТАНА

Уважаеми учители и дейци на културата и науката,
Приемете моите сърдечни поздравления по повод Празника на българската писменост, просвета и култура.

Това е ден, който всеки свързва с образованието, науката, творчеството. Празник на духа и стремежа към знание. Ден, в който всеки от нас отправя благодарност към своите учители, към творците, към хората, които съхраняват родното слово и богатството на българската култура и ги предават на бъдещите поколения.

Желая ви здраве, любов към словото и знанието, творческо озарение и професионално удовлетворение!

Честит празник!

инж. Иво ИВАНОВ
председател на Общински съвет – Монтана

Скъпи съграждани,
учители, дейци на културата,

24 май – Денят на българската писменост, просвета и култура, е един от най-светлите и почи-тани български празници.

Това е денят, който всеки от нас свързва с образованието, науката, творчеството, създанието, духовността.

Това е денят, в който всеки българин отправя благодарност към своите учители, към творците, към хората на духа.

Пожелавам ви много здраве, лично и семейно щастие, професионални успехи и все така достойно и по възрожденски да съхранявате българщината и националните ни традиции!

Честит празник!

инж. Иван ЛАЗАРОВ
кмет на Община Вършец

Нашата страница за Корея

Церемония по откриването на Музей на бойните подвизи при задгранични военни операции



Пхенянь, 27 април (КСНА - Великолепен мемориален музей беше издигнат на най-хубавото място в столицата, за да възхвали героичният боен дух на бойците от Корейската народна армия, участвали в задгранични военни операции, които създадоха нова легенда в историята на КНДР.

Този музей завинаги ще запази спомена за идеологическото и морално превъзходство, характерни за КНА и проявени във военните операции за освобождаване на Курска област на Руската федерация. Той ще е и паметник на бойната дружба между КНДР и Русия, изковани с цената на общата пролята кръв.

Другарят Ким Чен Ун постави на най-високо място на славата тези синове на страната, които извършиха героични военни подвизи. Той енергично ръководеше целия строителен процес на мемориалния музей - от проектирането и строителните работи до създаването на символичните паметници.

На 26 април, в първата годишнина от края на операцията по освобождението на Курска област на Руската федерация, се проведе тържествена церемония по откриването на Мемориалния музей.

Присъстваха уважаният другар Ким Чен Ун, генерален секретар на Корейската трудова партия и други висши партийни, правителствени и военни служители, командири на големи обединени части на КНА, офицери и войници от задграничните оперативни и инженерните части, опечалените семейства на загиналите войници, войниците-строители и творци, допринесли за изграждането на музея, ученици от революционните училища, младежи, студенти и граждани на Пхенянь.

На церемонията присъстваха и Вячеслав Володин, председател на Държавната дума, Андрей Белоусов, министър на отбраната, и други членове на официалната делегация на Руската федерация и служители на руското посолство в Пхенянь.

Другарят Ким Чен Ун се срещна с командири на бригади и батальони от задграничните военни оперативни части, които участваха в церемонията по откриването на Мемориалния музей.

Изпълнени бяха националните химни на Руската федерация и КНДР.

Другарят Ким Чен Ун произнесе реч. Изразявайки дълбокото си възмущение той отправи сърдечна благодарност от името на партията и правителството към офицерите и войниците от строителните подразделения на всички нива, служителите на съответните органи и творците, които посветиха всичките си усилия и способности на изграждането на музея.

Той изтъкна стратегическото значение на операцията за освобождаване на Курска област, в които армиите на КНДР и Русия, верни на идеала за справедливост, се борира рамо до рамо в един окоп за мир и суверенитет, както и на несравнимата храброст, масовия героизъм, несломимия боен дух и благородната жертва, проявени от синовете на народа на КНДР в кървавите битки.

Той каза, че задграничните военни операции на КНА са без аналог в историята на страната, що се отнася до проявите на героизъм от абсолютно всички бойци взели участие в бойните действия.

След това обяви откриването на музея, като пожела подвигът на загиналите да блести вечно.

След това Вячеслав Володин, председател на Държавната дума на Руската федерация, прочете писмо от другаря Владимир Владимирович

Путин, президент на Руската федерация, до участниците в церемонията по откриването на Мемориалния музей.

В писмото президентът Путин изрази искрената си благодарност и високо уважение към участниците в операцията по освобождаване на Курска област и падналите герои, заявявайки, че безпрецедентните подвизи, извършени от военнослужещите от КНА, които са демонстрирали изключителна храброст и истински дух на саможертва, сражавайки се рамо до рамо със своите руски бойни другари, ще останат завинаги в сърцата на всички руски граждани.

Министърът на отбраната на КНДР Но Куан Чол и руският министър на отбраната Андрей Белоусов прерязаха лентата за откриване на музея. Голям брой бели балони се издигнаха във въздуха. Тържествено се проведе церемония по погребване на останките на загиналите бойци в задграничните военни операции.

Но Куан Чол каза, че тези офицери и войници най-накрая стигнаха до топлата прегръдка на родината, за която толкова копнееха и искаха да се върнат дори в последните си мигове, добавяйки, че тяхното скъпоценно желание и вяра, както и техните безсмъртни подвизи, ще бъдат запазени завинаги.

Другарят Ким Чен Ун сипа пръст на гроба на загиналия Ким Сон Чол, а почетни гвардейци направиха същото на гробовете на другите загинали под звуците на „Песен за родината“.

След това Ким Чен Ун отново отдаде почит на опечалените семейства, които с гордост и достойнство понасят скръбта от загубата на най-скъпите им хора.

Всички участници в церемонията почетоха с минута мълчание паметта на героите. След това другарят Ким Чен Ун разгледа музея заедно с ръководителите на официалната делегация на Руската федерация и висши партийни, правителствени и военни служители. Дълбоко възмущение предизвикаха снимките и експонатите, показващи пламенния патриотизъм и несломимия кураж, с който бойците посрещаша дори смъртта. На огромни картини бяха запечатани епизоди от боевете с участието на бойци от КНА сред които освобождението на град Суджа през март 2025.

Другарят Ким Чен Ун разгледа изложбената зала на пленените вражески оръжия от дронове до тежки американски и немски танкове.

Той изрази убеждението, че този музей ще блести вечно като паметник на великия съюз, възплаващ волята и мощта на двата братски народа, стремящи се към справедливост и мир.

Първи май в КНДР



Пхенянь, 2 май (КСНА) – В цялата страна беше отбелязан международният празник на трудещите се Първи май.

В Народния дворец на културата се проведе национална среща по повод празника.

На нея присъстваха висши партийни и правителствени служители, както и служители и работници от институции и промишлени предприятия в Пхенянь. Присъстваха и членове на дипломатическите мисии и корейци от чужбина, пребиваващи в родината. Пак Те Сон, премиер на кабинета на КНДР, изнесе доклад. Той отправи топли поздравления по повод празника към работническата класа, селскостопанските работници, интелектуалците и другите трудещи се хора от цялата страна.

Премиерът подчерта, че всички трудещи се трябва безусловно да изпълняват задачите за първата година на новия петгодишен план за национално икономическо развитие, приет на Деветия конгрес на партията. Той потвърди, че правителството на КНДР и в бъдеще ще се ръководи от основния принцип на Корейската трудова партия за поставяне интересите на народа на първо място и достойно ще изпълнява своята мисия и роля в изграждането на справедлив и мирен нов свят. Срещата завърши с изпълнението на „Интернационала“.

Улицы и села в столицата и провинциите, градове и села, промишлени предприятия и земеделски стопанства бяха изпълнени с радост и оптимизъм на работниците, селяните, интелектуалците и всички трудещи се хора, които се наслаждаваха на спортни и забавни игри. На площада пред Двореца на слънцето в Кимсусан хората си спомняха за президента Ким Ир Сен и председателя Ким Чен Ир, които изградиха социалистическа държава, в която народът е господар, и прославиха достойнството и честта на трудещите се маси на най-високо ниво.

Дължностни лица, трудещи се, военнослужещи и ученици посетиха статуите на великите лидери на хълма Мансу и в други части на страната, както и мозайките с техните изображения в цялата страна и положили цветя, за да им отдадат почит.

В Мемориалния музей на бойните подвизи в задграничните военни операции посетителите разгледаха снимки на бойците, реликви и материали, показващи техните подвизи.

Висши партийни и правителствени служители посетиха фабрики и предприятия в цялата страна на 1 май, за да празнуват заедно с трудещите се. Сред тези предприятия бяха циментовия комплекс Сангвон, стоманодобивния комплекс Чолима, топлоелектрическата централа в Пхенянь, въглищната мина Чонсон в района на Сунчон, комплекса за тежко машиностроене Таен, завода за електрически локомотиви Ким Чен Те, текстилната фабрика Ким Чен Сук в Пхенянь, оранжерийния комплекс Кандон, Държавната академия на науките и др. Те се срещнаха и насърчиха новаторите, които създават нови стандарти и рекорди на работните площадки. Висшите партийни и правителствени служители гледаха спортни игри заедно с трудещите се.

Художествени представления бяха изнесени в театри и открити сцени в столицата и други части на страната, допринасяйки за радостта от празника. Заведенията за обществено хранене в цялата страна, както и местата за културен отдих, включително Централния зоопарк и Природонаучния музей, бяха препълнени с хора, наслаждаващи се на празника.

Водещи вестници в КНДР посветиха редакционните си статии на 136-ия Първи май,

Така например „Родон Синмун“, орган на Корейската трудова партия, написа, че Първи май е празник, който прекрасно демонстрира революционния дух на корейските трудещи се, постигнали епохални успехи и промени под ръководството на партията въпреки всякакви изпитания. Безграничната вяра в идеалите и чистият патриотизъм на трудещите се в КНДР са в основата на независимото развитие на националната икономика и бързия растеж на селскостопанското производство и затова социализмът винаги ще побеждава.

Дом на щастието, пълен с детски смях



Пхенянь, 2 май (КСНА) - На брега на Сонгдовон, живописно място в Източно Корейско море, се намира много известен лагер за ученици.

В международният детски лагер Сонгдовон, съвременните сгради са в пълна хармония с красивия плажен пейзаж. Той разполага с всички условия, за да могат учениците, да се наслаждават на ваканцията си и едновременно да придобият богати знания, благородни морални качества и физическа сила.

Има аквариум с редки морски животни и ботаническа оранжерия с екзотични растителни видове. В този завладяващ морски и растителен свят учениците придобиват широки знания. На тяхно разположение са също така зала за видеоигри, 4D кино, спортна зала и зала за кулинарни упражнения. През зимата те могат да карат ски в близкия зимен курорт Масикрион.

Ким Чен Ун многократно посещаваше лагера в процеса на неговата реконструкция и даваше подробни насоки, така че той да бъде още едно ценно богатство, което да бъде предадено на потомството. На 2 май 2014 г. той присъства на церемонията по откриването на лагера след неговата реконструкция и пожела щастливо бъдеще на младото поколение, като прекара целия ден с ученици, гледайки футбол на мач на момчетата футболисти.

Тази година работата на лагера се възобнови по повод априлския национален празник, след използването му през зимата. Щастлив детски смях се чува в лагера през цялата година.

С прогнозни приходи и разходи от 47,7 милиона евро ще работи община Монтана тази година



Прогнозни параметри за приходите и разходите на Община Монтана през 2026 година ще бъдат гласувани от Общинския съвет по предложение на кмета Златко Живков. Решенията са направени на база обща рамка от 47 720 000 евро. С толкова средства е разполагала общината през миналата година. Окончателният проектобюджет на община Монтана ще бъде направен, след като новото Народно събрание приеме Закон за държавния бюджет.

Индикативният годишен разчет на средствата от Европейския съюз са изчислени за 1,6 милиона евро. Капиталовите разходи са близо 2,6 милиона евро. В проекторе-

шенията на докладната са включени разходи за годишна издръжка на клуба на пенсионера, храм „Св. св. Кирил и Методий“ и храм „Свети Дух“ в размер до 10 хиляди евро.

Общината ще поеме транспортните разходи на над 70-годишните жители на Монтана. За спортен календар и детско-юношеските спортни школи са отделени 518 971 евро, а за културен календар - 346 800 евро.

Кметът може да отпусне до 250 евро еднократна помощ, като общият разход за годината не може да надхвърля 10 хиляди евро. За общинския фонд „Ин витро“ се определят средства от 7 500 евро. Още 30 хиляди евро ще бъдат разпределени за еднократните помощи за раждане на дете по наредбата на Общинския съвет.

За Фонда за местни инициативи са определени 7500 евро, а за подпомагане на стартиращ бизнес – 5000 евро.

Общината ще поеме годишната издръжка от 12 хиляди евро на дружества и съюзи на хора със здравословни увреждания.

За стимулиране на деца с изяви дарби от Монтана са отделени 6 750 евро. Още 5 хиляди евро са предназначени за студенти по специалността „Медицина“ и „Педагогика“. За подпомагане на млади семейства при закупуване на първо жилище общината ще има 10 000 евро. Както всяка година, така и тази ще бъдат отпуснати средства за многопрофилната болница „Д-р Стамен Илиев“. Те са в размер на 35 хиляди евро.

Завърши XVII Национален преглед на ученическите духови оркестри и мажоретни състави „Димитър Пеев“ – 2026 г.

Който за поредна година превърна Вършец в сцена на музика, талант, емоции и младежки дух



В прегледа взеха участие 17 ученически духови оркестри и мажоретни състави от цялата страна, които през двата фестивални дни подариха на жителите и гостите на града незабравими изпълнения, красиво дефиле, много

настроение и истински празник на изкуството.

Кметът на община Вършец инж. Иван Лазаров официално закри прегледа, като награди всички участници и благодари на младите таланти и техните ръководители за положения труд, отдадеността и емоцията, които споделиха с публиката.

В своето обръщение той подчерта колко ценно е това, че в съвременните времена на дигитализация и технологии тези млади хора продължават да творят, да създават изкуство и със собствен талант и усилия да пазят жив духа на музиката и традициите.

Благодарим на всички участници, ръководители, организатори и гости, които бяха част от това красиво събитие!

Берковица

Нов STEM център отвори врати в Трето ОУ „Иван Вазов“



Трето ОУ „Иван Вазов“ – гр. Берковица официално откри своя нов, модерно оборудван STEM център. Иновативната образователна среда бележи нов етап в развитието на училището, като поставя акцент върху съвременното и практическо обучение на учениците.

Празничната атмосфера бе допълнена от талантливите деца на училището, които взеха участие в откриването с вълнуваща програма. Със своите песни и танци те внесоха много усмивки и добро настроение сред всички гости на събитието.

Събитието бе уважено от председателя на Общински съвет – Берковица Ангелина Николова, кмета на Община Берковица Радослав Найденов, старши експерта по при-

общаващо образование в РУО – Монтана Орлин Атанасов, Теодора Иванова – главен експерт „Образование“ към Община Берковица, директори на образователни институции от общината, учители, ученици и гости.

Кулминацията на празника бе официалното прерязване на лентата, извършено от кмета на Община Берковица Радослав Найденов и директора на училището Теодора Иванова. С този символичен жест бе поставено началото на новите възможности за обучение в модерното пространство.

Кметът поздрави ръководството, учителите и учениците на училището и поднесе икона на Пресвета Богородица Берковска с пожелание за здраве, успехи и закрила над цялото училище, като изрази подкрепата на Община Берковица за развитието на модерна и качествена образователна среда в региона.

В откриването на STEM центъра на Трето ОУ „Иван Вазов“ участие взе и ПГ „Д-р Иван Панов“ - Берковица.

Учениците, заедно със своите ръководители Росица Борисова и Биляна Петрова по професионална подготовка, се потрудиха много, за да направят събитието още по-интересно и изискано, като подготвиха професионален кетъринг за гостите на събитието.

Новият STEM център ще предостави на учениците възможност да развиват своите знания и умения в областта на природните науки чрез използването на съвременни технологии. Основната цел на проекта е да насърчи любознателността, креативността и практическото мислене на подрастващите, подготвяйки ги уверено за предизвикателствата на бъдещето.

Скъпи дейци

на българската книжовност, просвета и култура,
За нас 24 май – Деня на българската писменост, просвета и култура, е празник, който ни изпълва с национална гордост и самочувствие.

В този свят ден се прекланяме пред славното дело на братята Кирил и Методий. Прекланяме се пред духовния подвиг на техните ученици – великите първоучители и просветители, съхранили българското слово и духовността ни.

24 май ни вдъхва вяра в собствените сили и ни връща към възрожденските идеали и добродетели на нашия народ!

Пожелавам Ви здраве и много енергия, за да продължим това свято дело в името на българщината, на националното ни достойнство и идентичност.

Честит празник!

Иван АСПАРУХОВ
кмет на Община Мездра

Честит 24 май!

В чест на празника на братята Кирил и Методий, на българската писменост и култура пожелавам на всички учители, читалищни дейци, деятели на културата, на всички граждани бодро песенно настроение, ползотворен творчески труд, за да бъде нашият град все така духовно огнище, чийто пламък все повече ще се разгаря за творчески дела, с които нашият край се е гордял и ще се гордее!

Росен ДОБРЕВ
кмет на Община Оряхово

Уважаеми учители, ученици, просветители, културни деятели, хора на духа, словото и перото,

Най-сърдечно Ви поздравявам с 24 май - Деня на българската писменост, просвета и култура - този светъл празник, какъвто никой друг народ по света няма!

Желая ви с много ентузиазъм, всеотдайност и занаят да просвещавате нашите деца и народа ни като достойни следовници на делото на светите братя Кирил и Методий!

Тодор ТОДОРОВ
кмет на Община Хайредин

ОБЩИНА ВЪЛЧЕДРЪМ

поздравява

всички хора, свързани с културата и просветата на общината, с най-българския празник – 24 май!

Нека от вашия полезен и възвишен труд се роди бъдещото достойно и умно поколение, с което да се гордее родна България!

Честит празник!

Иван БАРЗИН
кмет на Община Вълчедръм

Нови студенти с подкрепа от АЕЦ „Козлодуй“



В края на април още шест студенти се присъединиха към стипендиантската програма на АЕЦ „Козлодуй“. Те се обучават в приоритетни за централата специалности на Технически университет, София – бакалавърска специалност „Топлоенергетика и ядрена енергетика“ и магистърска степен по „Ядрена енергетика“.

Участието в програмата, утвърдила се като един от най-ефективните инструменти за привличане на млади хора към ядрената енергетика, осигурява стипендия в размер на 1050 евро на семестър, възможност за включване в платени летни стажове, както и предложение за работа в централата след успешно дипломиране. Нарастващият брой бивши стажанти, вече присъединили се към експертните екипи на Дружеството, е доказателство, че инвестицията в образованието дава трайни резултати.

Като подкрепя бъдещи специалисти с мотивация и стремеж към развитие в ядрения отрасъл, АЕЦ „Козлодуй“ осигурява плавен трансфер на знания между поколенията и гарантира безопасната и надеждна дългосрочна експлоатация на ядрените мощности.

Епични лъжи и раболепие

А. Григоров



Хронологическото развитие на официалните изявления и позиции на българските власти по казуса с американските самолети-танкери на летище София („Васил Левски“) обхваща периода от **февруари до април 2026 г.**

19 февруари 2026 г. – Първа официална позиция на Министерството на отбраната (МО). След като засиленото присъствие на американски военни самолети на гражданското летище в София предизвика силен обществен отзвук, МО излезе с първото официално съобщение. Според ведомството самолетите действително били на Военновъздушните сили на САЩ, а “Разполагането им е в подкрепа на обучение, свързано с дейностите по усилена бдителност на Алианса. Личният състав е за обслужване на самолетите”.

Бившият заместник-министър на отбраната Милен Керемедчиев публикува снимка заснета на Терминал 1 на летището в столицата. *“В момента на него има 7 американски военни самолета-цистерни за зареждане на изстребители във въздуха, 3 товарни C-17 и C-130, както и няколко Boeing 747 за превоз на войници. Всички те са на път за Иран. Явно там ще става много горещо много скоро”*, написа той.

От Американското посолство също излязоха със становище по случая:

“България оказва подкрепа за предварителното разполагане на въздухоплавателни средства на Съединените американски щати и оборудване за летищна поддръжка с цел провеждане на обучение, свързано с изпълнение на дейности по усилена бдителност на Алианса в съответствие със споразуменията за достъп, базиране и прелитане”, гласи то.

26 февруари 2026 г. – Парламентарно изслушване на министрите

Под натиск от опозиционни партии (главно „Възраждане“), в Народното събрание бяха изслушани представители на кабинета. Беше пояснено, че американското посолство е изпратило официална нота с искане за временно разполагане на **до 15 самолета** на ВВС на САЩ. **Министърът на отбраната Запрянов категорично нарече „политическа спекулация“ всяко обвързване на самолетите с военни действия извън плановите на НАТО.** „Всякакво обвързване на присъствието на тези самолети на наша територия с операции извън плановите на НАТО е спекулация.“ **увери Запрянов по време на изслушване в Народното събрание. Запрянов подчерта, че става въпрос за тренировка, предвидена в рамките на плановите на НАТО за колективна отбрана и подкрепа на мерките за усилена бдителност на Алианса.**

Само два дни по-късно, на 28 февруари 2026, започва операция „Епична ярост“. Агресията на САЩ и Израел стартира в **1:15 ч. сутринта източно американско време на 28 февруари** с масирана вълна от над 900 въздушни и ракетни удара.

> на стр. 5

ВЕЛИКО ЦЪРКОВНО-НАРОДНО СЪБИТИЕ

> от стр. 1



Самият Симеон с огромния си международен авторитет, като победител и господар на Балканите, съгласно държавното право и църковните канони, свикал Преславски църковно-народен събор от архиереи, от игумените на старите манастири и велможи и въпреки несъгласието на византийския патриарх Николай Мистик самочинно провъзгласил архиепископа си Дамян за български патриарх и с това въздигнал родната Църква наравно с другите поместни православни църкви. Скоро подир това събитие, по заповед на императора Роман I Лакапин (919—944), византийският цариградски синклит не се забавил да признае този междудържавен църковно-политически акт. Приема се, че Българската православна патриаршия е била учредена към 919 г. Тържественото обаче признаване на Българската патриаршия станало, когато Симеоновият син цар Петър (927—969), като отявнен противник на войните и миролюбец, прекратил безплодните битки и се оженил за Лакапиновата внучка Мария при сключването на тридесетгодишния мир между България и Византия.

Но създадената Българска православна патриаршия не могла да просъществува изцяло дори половин век. При Борис II (969—972), в 972 г., столицата Преслав паднала под ударите на византийския император Йоан Цимиски (969—976). Патриаршеският институт бил уязвен. Героичният цар Самуил (977—1014) започнал отбраната на Западната половина на отечеството, като отстъпвал постепенно към Юго-западна България и нататък премествал своята столица заедно с престола на Патриаршията: първо в Средец, после във Воден, Мъглен, Преспа и, най-после, към 990 г. в Охрид, в града на св. Климента. Но след няколко години и дотук достигнал византийският император Василий II (976—1025). В 1018 г. Климентовият град паднал и тоя път Българската патриаршия гибелно била уязвена. Византийският василевс я обърнал на Архиепископия, пряко подчинена на Цариградската патриаршия. Все пак Българската църква намерила в обширния диоцез на Охридската архиепископия богата Божия нива, за няколко века била духовно-верско средище на целия Балкански полуостров, въпреки усилията на Цариградската патриаршия, чрез някои от своите охридски архиепископи и провинциални чиновници, да омалоуми българския народ и да го разнебити. Българският народ се държал здраво за бащината вяра. Охридското архиепископско кандило бещело и спомените за Преславската архиепископия се предавали на поколенията. През 1186 г. смелите братя Петър и Асен, наречени от народа Асеновци, с вихрено народно въстание успели да отхвърлят византийското иго в Североизточна България и да възстановят между Дунава и Балкана българската държава със столица Търново. Отхвърлена била и властта на Цариградската патриаршия и така дошел редът да се възстанови Българската патриаршия. През 1234 г. цар Иван Асен II (1222—1241) сключил военен съюз с никейския император Йоан Дука Ватаци и на следната година съюзът бил подкрепен с венчавката на Асеновата дъщеря Елена с византийския престолонаследник Теодор. На самия венчален обред Цариградската патриаршия свикала голям църковен събор, председателствувал от Никейския патриарх Герман и с участието на почти всички български и гръцки архиереи, архимандрити, игумени и светогорски монаси и със съгласието на йерусалимския, александрийския и антиохийския патриарх, бил провъзгласен Търновският патриарх Йоаким за български патриарх. С течението на времето обаче Охридската архиепископия до своето пълно унищожение в 1767 г. навлизала в по-непосилна политическа тирания и още в потезко духовно политическо робство, макар че някои от византийските императори, като Михаил VIII Палеолог (1261—1282) и Андроник Стари (1282—1328), както и високосветените охридски архиепископи Теофилакт от края на XI и началото на XII век и Димитър Хоматиян, светителствувал на престола от 1216 до 1219 г., искрено пазели нейния авторитет, отблъсквали всякакви посегателства и се грижели да обезпечат свободният религиозен живот на своето разноплеменнo пaстbвo....Подир тримесечна неравна крепостна борба, на 17 юли 1393 г., православните търновци паднали в плен. ..., безстрашният Търновски патриарх Евтимий, бележит книжовник и велик национален архипастир, без да губи дух сред ужаса и разрухата на държавата, мъжествено сам тръгнал към повелителя на варварите, за да измоли милост над своето пaстbвo... Когато Баязид заповед дал да откарат стареца Евтимий на заточение, чули се гласове да викат: „На кого ни оставяш, добрий ни пастирю?“ Спокоен и с вяра в Бога, чутовният български патриарх отговорил: „На пресветата Троица нине и во-веки!“ На следната година (1394) Цариградската патриаршия посегнала на Търновската патриаршия и заграбила нейния диоцез, като започнала да изпраща гръцки духовници за търновски митрополити.

... Както през византийското владичество, така и през турската робия, Българската православна църква със своите църкви, параклиси, манастири и единоплеменни родни духовници не губела сили. Тя сполучила да укрепи целостта на българския православен народ, да запази неговата писменост — златните Кирилски букви, да му даде силна надежда в дни на тежоба и покруса и да му вдъхне вяра за

утрешния добър ден. А когато настъпили най-мрачните фенерски години на патриаршеското вероломство от Цариград, когато съвсем отслабнали и едвам вече мъждукали православните наши кандилца, дори и тогава вековните врагове не могли да угасят всичко. По Божие повеление българският православен народ не останал самотен: сред него спасително се раздвижили будителите от ранното възраждане на ръка с многобройните преписи на Паисиевата история. И тия духовници, излезли предимно от средището на монашеския свет Атон, дигнали решителен съдбоносен глас срещу насилията на Цариградската патриаршия. Но този път тоя глас не останал като глас в пустиня: той проникнал дълбоко в душите на православните българи и отекнал с всичката сила на народен глас в отоманската столица. За да се види, от една страна, колко е било вродено и колко е било възделено желанието на нашите деди и прадеди от предиосвобожденската епоха да отхвърлят нежелателното настояничество на Фенерската патриаршия и незаконото, непоносимото вмешателство на пратениците ѝ в религиозно-верския им живот и, от друга страна, за да се види колко е бил несломим устремът на тия наши предци да си имат самостоятелна, независима родна Църква с върховен духовен началник българин, най-ясно показва грандиозната църковно-народна борба, която подкладе Паисиевата история и после се разпаля от лъчезарни български синове като Неофит Бозвели, Иларион Макариополски, Авксентий Велешки, Паисий Пловдивски, Антим Видински и редица още честити българи. Тая епохална църковно-народна борба свърши с невиджана национална победа: на 28 февруари 1870 г. султан Абдул Азис издал ферман и православният български народ извоюва своята духовна независимост. В Цариград бил свикан Първият църковно-народен събор и Българската православна църква бе възстановена под името Българска екзархия като отделна, самостоятелна поместна църква и въз основа на 34-то апостолско правило ѝ се даде священото право да има и самостоен, независим предстоятел. ...

Освобождението на България през 1877—1878 г. от великия руски народ завари Българската православна църква освободена от попечителството и опекуството на Цариградската патриаршия. Завари я като Българска екзархия, равноправна на другите поместни църкви, и макар да бе свързана с робството ни, тя бе символ още от първия ден на нейното учредяване на всички българи за духовно-верското им обединение. Както българските духовници, така и веруещите българи безусловно са приели българския свещеноначалник, т. е. екзарха, за самостоен, за независим и върховен архипастир на българския народ. Наистина при спомените и блаженопочивши първи български екзарси Антим I и Йосиф I не бяха патриарси, но с народополезните си дела и в съзнанието на своето пaстbвo те несъмнено имаха ореола на патриаршеското достойнство. **След като Цариградската патриаршия вдигна схизмата, което стана на 22. II. 1945 г. с добросърдечния и благосклонен полезен съвет на Всерусийския патриарх Алексий**, Българската православна църква встъпи в пълно общение с всички православни църкви.

Пред деня на паметния III църковно-народен събор и възстановяване на старославната наша родна бащина Патриаршия, благоговейно заслужава да се каже, че Българската православна църква е доказала своето несъкрушимо, яко православие. Тя има хилядолетен живот и тоя живот е светоканоничен и по нищо не се отличава от живота на другите православни църкви, а напротив, като истински Христови църкви, между тях трябва да има равенство и съответствие. Българската православна църква е позната със своята Богожертвеност и с безграничното си братолюбие. Тя е излъчила из своето пaстbвo великите славянски първоучители св. св. Кирил и Методий, дала е книжнина и просвета на славянските народи. През вековете тя бе носена в душите на българския народ като непобедимо свещено знаме и винаги точно и строго е спазвала всички обичаи, повеления и канони на Православната църква-Майка. Българската православна църква е дала хиляди мъченици за Христовата кръв. Тя е символ на свобода и братолюбие, на равноправие, благоволение и мир между човеците. И затова в свободна и демократична България от ден на ден ставаше все по-неизбежно, както в далечните времена, нейното заслужено патриархално въздигане. Желанието доби глас на всенародно искане.

Българската православна църква от веки неизменна и преданна малка сестра на Руската православна велика църква, към която винаги се е отнасяла, както и към другите поместни православни църкви, достолепно и полюбовно, не можеше най-после да не получи духовна висота и благолепно одяние с патриаршески венец. Досегащото наименование на пълната с жизнени сили Българска православна църква, а именно Българска екзархия, не бе никак естествено. Православната родна църква трябваше да стане Патриаршия не заради някакво чудо на нея и пусто щестлавие да придобие ново име, но защото тя трябваше да наследи това, което ѝ е завещано от нейните велики учредители и крепители. Патриаршеското достойнство на Българската православна църква е нейно старо, и то многославно достояние. И когато днес си го възвръща, не остава нищо друго да се каже, освен че Христовата светлина побеждава неправдите и че Българската православна църква се развива напълно независимо и напълно творчески в нашето отечество — Народната република България.

„Велико църковно-народно събитие“, Църковен вестник (София), бр. 19-22, 28 май 1953 г., с. 4–6.

Иран твърди, че въздействието на блокадата на САЩ е ограничено

Министърът на земеделието Голамреза Нури Гезелдже заяви, че Иран продължава да задоволява нуждите си въпреки ограниченията върху достъпа до морето. „Въпреки военноморската блокада на САЩ, ние нямаме проблем с доставката на основни стоки и храни, защото поради размера на страната е възможно да се внася от различни граници“, каза той. Гезелдже добави, че около 85% от селскостопанските продукти и стоки от първа необходимост на Иран се произвеждат в страната, което гарантира националната продоволствена сигурност.

Съединените щати наложиха военноморската блокада на 13 април 2026, насочена към иранските пристанища в Персийския залив дни след обявяването на прекратяване на огъня, което спря военните действия между двете страни. Тегеран остро критикува хода, описвайки го като нарушение на споразумението за прекратяване на огъня и предупреждавайки за по-широките му последици.

Междувременно Вашингтон засилва въздействието на американската блокада върху иранската икономика, определяйки блокадата като ключов инструмент за упражняване на икономически натиск върху Иран. Министърът на финансите на САЩ Скот Бесент заяви в сряда, че американският флот ще продължи да прилага блокада на иранските пристанища, действайки по директиви на президента на САЩ Доналд Тръмп. Той определи мярката като част от по-широка стратегия, насочена към ограничаване на способността на Иран да осъществява морска търговия, която той определи като централен компонент на икономическата система на страната.

Според Бесент, ограничаването на достъпа до международни морски маршрути има за цел да окаже пряк натиск върху основните потоци от приходи на Тегеран, особено тези, свързани с износа на енергия. Бесент подчерта остров Харк, ключов център в инфраструктурата за износ на петрол на Иран, предупреждавайки, че капацитетът му за съхранение може да достигне критични граници в рамките на дни, ако настоящите ограничения продължат.

Той предположи, че подобен натиск може да доведе до затваряне на нефтени кладенци, предвид ограниченията върху капацитета за съхранение и износ.

Остров Харк остава една от най-значимите логистични точки за износа на суров петрол от Иран, което го прави централно място за експортните операции на страната.

Във вторник Тръмп обяви удължаването на прекратяването на огъня с Иран, като едновременно с това поддържа морска блокада и държи американските сили във висока бойна готовност, което изглежда като нарастваща ескалация въпреки продължаващите дипломатически усилия. В извънлението си Тръмп твърди, че иранското правителство е „сериозно раздделено“ и каза, че решението за отлагане на по-нататъшни военни действия е взето след искания от пакистанския фелд-маршал Асим Мунир и премиера Шехбаз Шариф да се предостави допълнително време за преговори.

Ходът отразява избора на САЩ на тактики за принудителен натиск, тъй като Вашингтон поддържа блокадата си срещу Иран, като същевременно обуславя всяка деескалация с отстъпки от страна на Иран.

„Линията Сталин“ е навсякъде“...

> от стр. 1

[15 септември 1942 г.] Битката се води не само за нашия нефт и за нашата земя. Битката е за нещо по-голямо – за човека. Германската цивилизация представлява машина. Германците искат да подстрижат всички по свой образец. Това са автомати, диваци, снабдени с великолепа техника. Въобразили са си, че са избрана нация.

[21 юни 1943 г.] ...десетки и стотици години думата „Сталинград“ ще плаши Германия. ...Думата „Сталинград“ в съзнанието на целия свят е свързана с тържеството на историческата справедливост.

[4 юли 1943 г.] Фашизмът е грандиозно акционерно дружество за ограбване на целия свят. ...Какво са за немца развалините на Житомир, изгореният Чернигов, полумъртвият Киев? Дивиденти от различни акционерни дружества.

[6 август 1943 г.] Войната ще отиде да умре в своята родина: тя се роди в Германия, в нея ще умре.

[4 декември 1943 г.] Ето дъска с надпис: „Село Рудня“, а селото го няма. Виждат се няколко обгорели къщи, тук е бил медицински институт; ето отрязани ябълкови дървета, застреляни крави, множество гробове: на старци, деца, пеленачета. Кой извърши това? Немецът. ...Пред очите ми е немецът – нахален, бездушен, безсъвестен. Той пали къщите, беси украинците, мъчи руските момичета. Вкарва белорусите в къщите и живи ги изгаря. Удря главите на еврейските деца о дърветата. Той стои и се смее: „Колко съм умен! Колко съм предвидлив! Ще разоря Русия за десет години“. ...Не, немецът трябва да прогоним в гроба. Само мъртъв той е безвреден.

[11 януари 1944 г.] В град Суми една стара жена укрила бюста на Ленин. Изнесла го в деня, когато дошла Червената армия. Не зная името на тази героиня. Не крия обаче, че с голямо вълнение гледах паметника, надживял годините на мрака. Не бронза е спасила неизвестната гражданка, спасила е сърцето си и сърцето на Русия.

[2 февруари 1944 г.] Сталинград бе не само съдбоносно поражение на Германия, той беше най-великото тържество на Русия. ...Сталинград прозвуча като погребална камбана над Германия, Сталинград отвори очите на света за величието на Съветска Русия.

...Ние вървим напред не като завоеватели, а като защитници на живота, свободата и човешкото достойнство.

...Защо освобождаването на европейските народи от бездушното и чудовищно робство се заплаща с щедрата кръв на руските селяни, овчари, металурзи, студенти, агрономи и учители? Народът, избрал за своя емблема символите на мирния труд, през суровите години стана воин и, спасявайки себе си, спаси света.

Тръмп заяви, че е инструктирал американските сили да останат в състояние на пълна готовност, подчертавайки, че прекратяването на огъня ще остане в сила само докато Иран не представи това, което той определи като „единно предложение“, като дискусиите ще бъдат приключени „по един или друг начин“, сигнализирайки, че военната ескалация остава активен вариант.

В отговор на забележките на Тръмп, иранската държавна телевизия съобщи, че Иран няма да признае прекратяването на огъня и може да не се придържа към него, заявявайки, че ще действа в съответствие с националните си интереси.

Al Mayadeen English, www.english.almayadeen.net

Коментар: Алтернативните маршрути по които Иран може незабавно да пренасочи външната си търговия са:

– **Каспийския маршрут:** Пресича Каспийско море чрез фериботни връзки между руското пристанище (Астрахан, Оля) и иранските (Ензели, Амирабад).

– **Източен маршрут:** Преминава през Казахстан, Туркменистан и Узбекистан, за да свърже Китай и Русия с иранските пристанища в Персийския залив (като Бандар Абас и стратегическото пристанище **Чабахар**).

– **Нови транзитни сухопътни маршрути към Пакистан:** Наземните маршрути между Иран и Пакистан са ключови за търговията и пътуванията в региона, като преминават през провинция Белуджистан. Към май 2026 г. Пакистан официално е отворил 6 сухопътни транзитни маршрута, за да улесни придвижването на стоки и да заобиколи морските блокади в Ормузкия проток. Сухопътният коридор между Иран и Пакистан е мултимодален, включващ както автомобилен (шосеен), така и железопътен транспорт. Само за периода от началото на 2026 г. до края на април през иранските сухопътни граници са преминали близо 13,85 милиона тона товари. След завършване на планираните модернизации, само иранската жп мрежа се подготвя да обработва до 60 милиона тона товари на година. При военна блокада на морето, това е един от пътищата за доставка на ирански петрол към съседите.

– **Нови крайбрежни морски маршрути към Пакистан:** Освен сухопътните има и морски пътища и плавателни съдове. Така например Иран разработи нов морски маршрут, при който 30 000-тонни танкери плават изцяло в ирански териториални води до границата с Пакистан и директно навлизат в пакистански териториални води до пристанище Гвадар. Това позволява на корабите да останат под защитата на иранските брегови системи и да избягват опасността от прехващането им от американския флот в международни води. Освен това Пакистан е договорил преминаването на 20 плавателни съда под пакистански флаг през Ормузкия проток (по два на ден), което включва танкери с капацитет от около 500 000 до 600 000 барела суров петрол. Макар големите танкери да са видими, малките крайбрежни съдове и баржи продължават да оперират неформално, особено за пренос на дизел и мазут между по-малки пристанища в Белуджистан.

Борис АРМЕЙСКИ

[2 март 1944 г.] Та немците са още на нашата земя. Още измъчват нашите близки. Немецът – това не е литературна тема, това е нещастие. ...Благославям деня, когато ще забравим за немците, това ще бъде истински прекрасен ден. ...Моите мисли постоянно се връщат към този едър, гнусен, опулен, тъп, бездушен немец, който е изминал хиляди километри, само за да смаже някое дете в глухо руско селце.

[20 юни 1944 г.] Ние не искаме да разрушаваме телескопите на Йена. Не искаме да палим къщата на Гьоте. Не искаме да мажем устните на германските деца с циановодородна киселина. Ние искаме едно: да изчистим света от престъпниците. Искаме да наденем на Германия усмирителна риза. Да отидем при германците, за да не идват никогa повече при нас. С това ще спасим не само руските деца и Съветския съюз, но и цялото човечество.

[27 април 1945 г.] Ние сме в Берлин: край на пруската военщина, край на разбойническите набези! Ако всички свободолюбиви народи могат сега на дългата маса в Сан Франциско в безопасност да говорят за международната безопасност, то е, защото русият пехотинец, настрадал се някъде на Дон или при Великие Луки, с възглен е отбелязал над укротената валкирия: „Аз съм в Берлин. Сидоров“.

Ние сме в Берлин: край на фашизма!

...Берлин беше символ на злото, гнездо на смъртта, питомник на насилието. От Берлин хищниците нападнаха Герника, Мадрид и Барселона. От Берлин тръгнаха колоните, изпотъпкали градините на Франция, обезобразили древните паметници на Гърция, измъчвали Норвегия и Югославия, Полша и Холандия. С идването си в Берлин ние спасихме не само нашата страна, но и културата. Ако на Англия е съдено да роди нов Шекспир, ако във Франция дойде нов Делакроа, ако мечтите на най-добрите умове на човечеството за един златен век се възплътят, това е само защото Сидоров сега крачи по улиците на Берлин покрай бирарийките и казармите; покрай затворите и онези работилнички, където от косите на мъчениците са плели усъвършенствани люлки.

Заслушани в гърма на оръдията, който всяка вечер изпълва улиците на нашата столица, нека си спомним тишината на трудното юнско утро. Когато отстъпвахме сред пламтящите села на Белорусия и Смоленска област, ние знаехме, че ще стигнем до Берлин. Колко много може да се говори за това, а може и да не трябва други думи освен една: Берлин, Берлин! Това беше най-мрачната дума, но сега за нас е по-хубава от всички други: там сред развалините и пожарите на града, откъдето бе дошла войната, се ражда щастieto – на Родината, на детето, на света.

Национално турне „Асеновци“

Основната му цел е да популяризира шахмата сред подрастващите



За пета поредна година Община Монтана бе домакин и съорганизатор на най-мощното шахматно събитие

Кметът на Община Монтана Златко Живков получи шахматна фигура – цар, като признание за подкрепата, която Общината оказва за развитието и популяризирането на шахмата в България.

Събитието се проведе в Младежки център – Монтана, и събра участници от различни възрасти, доказвайки, че шахматът е игра за всеки.

С открит урок децата се запознаха с историята на шахмата, както и с основните правила и стратегии на играта, под ръководството на многократния шампион по шахмат и треньор Деян Нинов.

Всички деца получиха награди и ваучери за безплатен курс по шахмат с професионални треньори.

Епични лъжи и раболепие

> от стр. 4

А. Григоров

18 март 2026 г. - Официална дипломатическа нота, изпратена от Министерството на външните работи на Ислямска република Иран и получена в София изразява **остър официален протест** срещу присъствието на американски самолети-цистерни на летище София. Ето съдържанието на нотата: „Министерството на външните работи на Ислямска република Иран заявява почитанията си към Посолството на Република България в Тегеран и има да съобщи следното: Агресорският режим на Америка и узурпаторският режим на Израел... нападнаха Ислямска република Иран на 28 февруари 2026 г. в нарушение на основните принципи и правила на международното право... За съжаление, въпреки изявленията на българските власти... че разполагането на редица самолети-цистерни за горива, военно-транспортни самолети и транспортни самолети на Международното летище София (петище „Васил Левски“) и прилежащата авиобаза „Враждебна“ е в подкрепа на планирано военно учение, включващо присъствието на американски военновъздушен флот на летище София, според наличната информация на летище София, в България, са разположени 12 американски самолета-цистерни... които се използват за поддръжка и зареждане с гориво на американски бомбардировачи в съвместната американско-ционистка агресия срещу република Иран.

Според наблюденията на съответните органи... бомбардировачите В-1, при атаката им срещу Ислямска република Иран извършват зареждането си с гориво във въздуха чрез самолетите разположени в момента на летище София в България.

Министерството на външните работи на Ислямска република Иран изразявайки категоричния си и твърд протест срещу разполагането на американски самолети за зареждане с гориво на територията на България и използването им за подкрепа на американски въздушни удари срещу Ислямска република Иран, подчертава правото си на самозащита, както е предвидено в член 51 от Устава на Организацията на обединените нации. Ислямска република Иран си запазва правото да предприема всички необходими мерки за защита на своя суверенитет, сигурност и национални интереси, в съответствие с международното право.“

Края на март / Началото на април 2026 г. – В края на март избухна нов скандал, след като депутати показаха официалната протестна дипломатическа нота от Иран, адресирана до София във връзка със самолетите на летище София и скривана от правителството. Става ясно, че има реална опасност България да бъде въвлечена в „Епична ярост“. Служебният министър на външните работи потвърждава за получаването на документа, но призова за „спокойствие“.

14 май 2026 - в интервю за телевизия Fox News, американският държавен секретар **Марко Рубио благодари и похвали България** за оказаната логистична подкрепа в операцията на САЩ и Израел срещу Иран. Ето какво каза Рубио:

„Имаше страни от НАТО, които ни бяха много полезни... казаха „да“ още преди да сме им казали какъв е въпросът. ... Има такива страни - Румъния, България. Други, като Испания бяха ужасни, направо потресавали“.

Единственият коментар може да бъде само, че някои български министри, по-конкретно лицето Запрянов, се изживяват като служители на държавния департамент на САЩ. До такава раболепие и унижение не са падали дори представители на назначаваната от султана администрация на Източна Румелия. За съжаление опасността от ново разгаряне на конфликта не е преминала, което означава че не е преминала и опасността за България да бъде въвлечена в поредната авантюра на САЩ. И да сподели съдбата на редица „сателити“ на САЩ от Персийския залив които вече плащат много висока цена за своето съляпо подчинение.

Силвия Петкова и Теодор Вешин подредиха съвместна изложба в Община Мездра

Мирослав ГЕТОВ



По покана на Градската художествена галерия (ГХГ) младите художници Силвия Петкова и Теодор Вешин подредиха в Община Мездра съвместна изложба (живопис и графика) под наслов „Пътеки на въображението - I“.

Откриването на изложбата уважиха близки и приятели на двамата автори, които са завършили „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“ в Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград.

Експозицията включва 16 творби: 10 на Силвия Петкова, изпълнени с маслени бои и акварел: „Огледалото на залеза“, „Напукана нежност“, „Старата улица“, „Спомен от стария двор“ и серията „Духът на старите машини“ - 1, 2, 3, 4, 5 и 6, както и 6 маслени картини и графики на Теодор Вешин: „Интимна тишина“, „Етюд“, „Позлатена сянка“, „Изплуване от мрака“, „Мечта“ и „Спомен“.

„По време на следването си Силвия и Теодор са преминали през подготовка по живопис, графика и скулптура, като впоследствие са се специализирали в областта на живо-

писа, каза при откриването на изложбата Светла Дамяновска, уредник на ГХГ.

Професионалният им път се развива в различни, но взаимно допълващи се направления на визуалните изкуства. Той съчетава дейността си като учител и татуист, а тя реализира своя творчески потенциал в сферата на маникюра. Общият им стремеж е насочен към съвременното художествено изразяване и индивидуалния подход към формата и детайла.

(...) В експозицията участва серията „Духът на старите машини“ от Силвия Петкова, в която много точно и с прецизно предадени детайли са нарисувани железопътни машини и аз смятам, че това е жест към железничарския ни град. Другите творби са красиви пейзажи и вълнуващи женски портрети...

„Надяваме се това, което сме представили, да ви докосне по някакъв начин, допълни Силвия Петкова. С картините, които сме нарисували, показваме как една хармония между двама души може да изглежда в действителност.“

От името на Община Мездра инж. Николинка Кътовска, изпълняваща длъжността кмет на общината, поздрави двамата художници, пожела им нови творчески успехи и им подари букет цветя и бутилка вино.

Изложбата „Пътеки на въображението - I“ може да бъде разгледана до края на месец май във фойето на втория етаж в сградата на Община Мездра, а през м. юни ще бъде открита втора част, която ще включва по-нови работи на Силвия Петкова и Теодор Вешин.

Снимка: Павел ПЕТРОВ/ Община Мездра

Община Вършец

Кметът поздрави

абитуриентите от Випуск 2026 на СУ „Иван Вазов“



Тържествено прозвуча последният училищен звънец за Випуск 2026 на СУ „Иван Вазов“.

Сред официалните гости бяха инж. Иван Лазаров – кмет на Община Вършец, и инж. Георги Янкулов – заместник-кмет на общината, които споделиха този незабравим момент със зрелостниците

Последният звънец отбеляза края на един важен етап и началото на нов път – път към мечтите, предизвикателствата и възможностите на съвременния свят.

Поздравления и сърдечни пожелания към абитуриентите отправиха директорът на училището Олга Яничкова и кметът на общината инж. Иван Лазаров.

В своето обръщение кметът пожела на младите хора в този нов свят и в ерата на бързо развиващия се изкуствен интелект да бъдат уверени, мислещи и отговорни личности, да отстояват себе си и да използват знанията си разумно.

Той ги призова да бъдат смели и дръзки в избора си, да следват мечтите си, но и винаги да помнят откъде са тръгнали – своето училище, своя град и своята родина. Да обичат и уважават своите семейства и приятели, защото именно те са най-голямата опора по пътя напред.

С много външние абитуриентите благодариха на своите преподаватели за грижите, подкрепата и отдадеността през годините, изпълнени с труд и незабравими моменти.

По време на тържеството бяха отличени ученици с постижения и принос за доброто име на училището.

Празничната атмосфера бе допълнена от музикални изпълнения и артистични изяви, които направиха деня още по-незабравим.

На добър час, Випуск 2026!

Танцьорите от „Пъстрина“ с юбилеен концерт



На 24 април в залата на Драматичния театър в Монтана се състоя тържественият концерт „Ритмите на България“ на Представителен танцов ансамбъл „Пъстрина“ и Детски танцов състав „Пъстрина“ при НЧ „Разум-1883“. Ръководител и хореограф на талантивите танцьори още от създаването на състава е Първан Първанов, който всеки път успява да разкрие красотата на българския фолклор пред публиката. Повод за концерта бяха 45 години от създаването на ПТА „Пъстрина“ и 20 години от създаването на ДТС „Пъстрина“.

Фолклорната програма бе специално подготвена и от хореографите Веселин Първанов и Катрин Първанова - доказателство, че любовта към българския народен танц е генетично заложена в това семейство.

Не за първи път публиката остана възхитена от уменията на малки и големи танцьори, които представиха фолклорни изпълнения от пет фолклорни области на България. Пъстрочетните носии, енергията, с която участниците изпълняваха всеки танц, и нестихващите аплодисменти допринесоха

за празничната атмосфера. Истинска радост за гостите в залата бе и участието на г-н Първанов в една от композициите - „Килийно училище“.

Изненада в програмата поднесе и младата народна певица и музикантка Мария Иванова, която с глас, музика и душа придаде неповторим колорит на фолклорната картина. На сцената излязоха и талантивите танцьори от Детско-юношески фолклорен ансамбъл „Хорце“ от гр. Лом, с художествен ръководител Венислав Рафаилов. Специален поздрав към състава и публиката отправиха студентите от ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград със своя танц. Солисти в композицията „Игра от Петричко“ бяха Катрин Първанова и Георги Иванов. Приятна изненада бе и изпълнението на Соня Чакъррова, която освен водеща на концерта, се изяви и като народна певица.

Силна емоция беляза края на тържествената вечер, когато след финалната кода на сцената се появи г-н Първанов. Публиката, заедно с всички участници, бурно аплодира труда и отдадеността на ръководителя и хореографите. Сред най-вълнуващите моменти бе и изненадата за самия него - искрените думи на признателност, отправени от една от многобройните възпитанички на „Пъстрина“ - Симона Тодорова, която от 3-годишна е част от състава. Всеки в залата усети благодарността на ансамбъла към своя ръководител. Първан Първанов също се обърна към всички, които взеха участие в специалната програма, белязала дълги години работа, творчество и многобройни сърца, отдадени на българския танц.

Събитието бе уважено и от представители на Община Монтана и местните институции, а съставът получи цветя от името на кмета на общината Златко Живков, от Настоятелството на НЧ „Разум-1883“, както и множество поздравителни адреси и цветя от приятели и съмишленици от страната и чужбина.

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

21 ч ☩ Възнесение Господне (Спасовден). Св. велики царе равноапостолни Константин и Елена

22 п Св. мчк Василиск. Св. мчк Йоан-Владимир, княз Български, чудотворец

23 с Св. Мария Клеопова, мирносица. Преп. Михаил Синадски

24 н ☩ 7 Неделя след Пасха – на св. Отци от Първия вселенски събор. Преп. Симеон Дивногорски. Ден на Българската просвета и култура и на славянската писменост (Молебен)

25 п * 3-то намиране честната глава на св. Йоан Кръстител

26 в * Св. ап. Карп. Св. мчк Георги Софийски, Най-нови

27 с Св. свщмчк Терапонтий. Св. мчк Терапонтий Софийски. Св. Йоан Руски, Изповедник

ОБЩИНА ГЕОРГИ ДАМЯНОВО организира



XVI-ти ФОЛКЛОРЕН СЪБОР „СВИДНЯ“

20-21 юни 2026 г.

местността „Попов мост“

ПРОГРАМА

20 ЮНИ - СЪБОТА	21 ЮНИ - НЕДЕЛЯ
11:00 ч. - Откриване на XVI-ти фолклорен събор „СВИДНЯ“	11:30 ч. - 16:00 ч. - Конкурсна програма
11:30 ч. - 18:00 ч. - Конкурсна програма	16:00 ч. - Награждаване на лауреатите от втория ден на конкурсната програма
18:00 ч. - Награждаване на лауреатите от първия ден на конкурсната програма	
18:30 ч. - Концерт на фолклорния изпълнител Илиян Стоянов и Танцова формация „Стрешер“	
19:30 ч. - Концерт на Мария и Магдалена Филатови	
20:30 ч. - Концерт на Деси Добрева	

Община Берковица

Стартира изграждането

на „Планинско училище без граници“ по програма ИНТЕРРЕГ Румъния – България

В рамките на трансграничен проект ROBG00252 по Програма ИНТЕРРЕГ VI-A Румъния – България 2021 – 2027 г. Община Берковица, съвместно с румънския партньор – Специална технологична гимназия „Бетовен“ – Крайова, ще създаде „Планинско училище без граници“, като осигури условия за практикуване на планински зимни и летни спортове и спортове на открито.

Целта на проекта е изграждането на детска ски зона за адаптирана физическа активност, включваща: ски писта (подвижна детска ски транспортна лента), контейнер за съхранение на ски оборудване, изкуствена стена за катерене за възрастни и деца, спортна площадка с фитнес уреди, пригодени за хора с увреждания, както и класна стая на открито тип беседка в гората.

Вече е доставена част от първото оборудване, адаптирано за хора с двигателни затруднения. На 13.05.2026 г. директно от Франция пристигна инвалидна количка за параскиори, модел Nirrosampre.

Количката е пригодена за ползване при сняг и зимни условия и е предназначена за деца и младежи с двигателни затруднения – участници в съвместните пилотни „бели“ и „зелени“ училища, които ще се провеждат на Ком в рамките на следващите няколко месеца.

Оборудването отговаря на европейски стандарт ISO 13485:2016 и е специално подбрано и за детска употреба.

В рамките на проекта предстои да бъде доставено и останалото оборудване за тренировъчния процес:

- ски екипировка – ски, щеки, ски обувки и каски;
- екипировка за безопасност при катерене на изкуствена стена;
- екипировка за планинско ориентиране, туризъм и трекинг;
- оборудване и обзавеждане за дигитален комуникационен център.

Мездра

За шеста поредна година се проведе Националният фолклорен фестивал „Хорцето на Дефилето“

Мирослав ГЕТОВ



Въпреки дъждовното време, повече от 400 любители на българските народни танци и хора взеха участие в Шестия национален фолклорен фестивал (НФФ) на танцови клубове, школи и състави за необработен фолклор „Хорцето на Дефилето“, който се проведе в гр. Мездра. Събитието е от програмата на 52-ите Празници на културата „Мездра-май“, а организатори - Фолклорен танцов клуб „Хорце, винце и още нещо...“, НЧ „Просвета 1925“ - гр. Мездра и Община Мездра.

НФФ „Хорцето на Дефилето“ беше официално открит от Мирослав Аспарухов - председател на НЧ „Просвета 1925“ и художествен ръководител на Фолклорен танцов клуб „Хорце, винце и още нещо...“.

В тазгодишното издание на фестивала се включиха 26 любителски танцови клубове, школи и състави за български народни танци и хора от Белоградчик, Берковица, Враца, Козлодуй, Лом, Мездра, Монтана, София, Червен бряг, . Бели извор и с. Нефела (община Враца), с. Голрни Лом (община Чупрене), с. Липен (община Монтана), с. Моравица (община Мездра).

На откритата сцена на площад „България“ се изяха:

- Фолклорен танцов клуб „Хорце, винце и още нещо...“ - гр. Мездра,
- Танцова школа „Наков“, - гр. Враца, Танцов клуб „Виктория“, Фолклорен танцов клуб „Хоротропи“, Фолклорен танцов клуб „Шевица“ и Клуб по народни танци „Емоция“ - гр. Враца,
- Школа по танци „Канатица“ - гр. Монтана,
- Клуб за народни хора и танци „Мойто либе“, Школа за народни танци и хора „Ах Хорца“, Фолклорен танцов клуб „Българка“, Детска танцова школа „Лудо Джоре“, Фолклорен танцов клуб „Седеф“ и Клуб за народни хора и танци „Хопни Тропи“ - гр. София,
- Школа „Фолклор“ към Детски комплекс - гр. Белоградчик,

- Фолклорен клуб „Танцувай за здраве“ - гр. Берковица,
- Танцов клуб „ШаРeНия“ и Фолклорен танцов клуб „Ритмика“ - гр. Козлодуй,
- Фолклорна формация „Хоро-троп“ при Военен клуб - гр. Лом,
- Фолклорен клуб „Хайде на хорото“ - гр. Червен бряг,
- Танцов състав „На север от Балкана“ при СУ „Д-р Петър Берон“ - гр. Червен бряг,
- Танцов състав „Извор“ към НЧ „Бъдеще - 1926“ - с. Бели извор,
- Танцова група „Миджура“ - с. Горни Лом,
- Танцов състав „Росненица“ и Детски танцов състав към НЧ „Пробуда - 1926“ - с. Липен,
- Фолклорен танцов клуб „Моравска плетеница“ към НЧ „Светлина 1926“ - с. Моравица,
- Танцов състав „Северняци“ към НЧ „Св. св. Кирил и Методий - 2007“ - с. Нефела.

Съгласно регламента на фестивала, който няма конкурсен характер, всеки от любителските танцови клубове, школи и състави представи по две хора от различни фолклорни области на България, а някои от участниците - три или дори четири хора.

Поради лошите метеорологични условия тази година не се състояха традиционните елементи от програмата на фестивала „Разучаване на народни хора“ и „Надиграване с ръченица“.

Всички участници получиха грамоти и плакети с логото на НФФ „Хорцето на Дефилето“.

Водеж на събитието беше Анаета Вълканова - основател и художествен ръководител на Клуб за народни хора и танци „Мойто Либе“ - гр. София.

Празникът на фолклорното музикално-танцово изкуство продължи вечер с богата концертна програма, в която взеха участие:

- Духов оркестър „Монт Мюзик“ - гр. Монтана,
- Фолклорна танцова компания „Raices de Mexico“ от гр. Санта Ана Хилоинго, Мексико,
- „Fundacion Artistica y Cultural Tradicion Mestiza“ от гр. Гуадалахара де Буга, Колумбия,
- Фолклорен танцов ансамбъл „Мездра“,
- Танцов състав „Хемус“ - гр. Враца,
- Представителен танцов ансамбъл „Пъстрина“ - гр. Монтана,
- Народен оркестър и хор към при Ансамбъл за народни песни и танци „Вратица“ - гр. Враца,
- изпълнителят на народни песни от Пиринската фолклорна област Йордан Николов, Фолклорна формация „Пиринското тройче“ и Мъжка фолклорна група „Кабадали“ - с. Първомай, община Петрич.

„До хората“ по повод празника на Агенцията по заетостта



По повод 15 май – професионалния празник на Агенция по заетостта (АЗ), служители на Дирекция „Бюро по труда“ – Берковица засадиха дърво чинар

Инициативата беше осъществена с подкрепата на инж. Александър Драгиев – директор на Държавно горско стопанство – Берковица. Засаденият чинар символизира растежа, стабилността и приемствеността.

Директорът на ДБТ Берковица Лина Маринова изрази увереност, че както дървото ще расте и укрепва с времето, така и институцията ще продължи да развива своята мисия в полза на обществото и пазара на труда.

Гости на ДБТ в празничния ден бяха учениците от Профилирана гимназия „Д-р Иван Панов“ и директорът Григор Григоров. Заедно със служителите на институцията, точно в 11:00 ч., те организираха впечатляващ флашмоб, като пред сградата на ДБТ с балони в характерния цвят на Агенцията изписаха буквите „АЗ“.

Шевицата – древен символ език, в плел в себе си представата за света като хармонично и единно цяло – оживя в съвременен художествен прочит



Тази вечер в отдел „Читални“ на Регионална библиотека „Гео Милев“ беше открита изложбата „Свѣтъ като цвѣтъ“ на Светлана Костова, представяща картини по мотиви от български народни шевици. В творбите си авторката пресъздава орнамента като своеобразен визуален код – „писмо“ от предците, носещо мъдростта на поколенията и универсални послания за човека, природата и космоса.

Модератор на събитието беше Снежана Стоянова, която подчерта връзката между традицията и съвременното изкуство, както и значението на шевицата като живо културно наследство.

Изложбата събра публика в пространство, където миналото и настоящето се срещнаха в един свят на светлина – свят в цвят.

В края на срещата Светлана получи цветя и поздравления, сред които и от официалните гости от Община Монтана.

Експозицията ще остане в библиотеката до края на месец май.



Община Берковица обяви седмото издание на Националната литературна награда за сборник с разкази „Йордан Радичков“

Община Берковица обяви официално началото на седмото издание на Националната литературна награда за сборник с разкази „Йордан Радичков“. Конкурсът има за цел съхраняването и популяризирането на творчеството на родения в берковското село Калиманица Йордан Радичков, който е сред най-известните български писатели и два пъти е номиниран за Нобелова награда за литература.

В конкурса ще могат да участват всички български автори, издали сборник с разкази през 2025 и 2026 година. Всеки от тях трябва да изпрати до 31 юли в Берковица пет броя от своя сборник и кратка творческа биография. След това жури, съставено от петима известни писатели и литературни критици ще оцени творбите и ще номинира най-добрите от тях за наградите. Победителите ще бъдат обявени на церемония в Берковица на 24 октомври, когато е рождения ден на Йордан Радичков. Те ще получат награди от Община Берковица. Национална литературна награда „Йордан Радичков“ е учредена в Берковица по случай 90-годишнината от рождението на автора с решение на Общинския съвет в града през 2019 година. Тя има за цел да подчертае връзката между тематичния обхват на творчеството на писателя и град Берковица, като носител на духа и традициите на Северозапада. Целта е наградата е да бъде ориентир за стойностна белетристика, изясняваща изразност и словесно майсторство. Конкурсът има амбицията да поощрява автори, следващи мащаба на писателя, чието име носи, автори в чието творчество присъстват философски теми, литературни похвати и стил характерен за великия писател Йордан Радичков, съобщиха от Община Берковица.

Слово



e-mail: slovoplyus@abv.bg,
slovoplus@yahoo.com

Издател: ИК „Слово плюс“

Монтана, бул. „Пейо Яворов“ 1, БЦ „Огоста“, ет.4, офис 401

Параскева Маркова

Главен редактор
тел.: 0876 307 732

Милка Костадинова

Първи зам. главен редактор
тел.: 0888 530 931

Зам. главни редактори:

Цветана Костова
Каролина Краева
Ненчо СлавчевГая Савестакиева
Отговорен секретарЕкип Монтана
3400, п.к. 133,
ул. „Пейо Яворов“ 1
БЦ „Огоста“, ет.4
офис 401Екип София
тел.: 0887 901 058
0888 530 931Екип Враца
ул. „Цв. Кръстенякова“
№13
ОКС, 3000, п.к. 143,
тел.: 0877 185 669Екип Видин
тел.: 0889 399 349
0885 708 703Вестник „Слово плюс“
се разпространява
чрезИздателска кооперация „Слово плюс“
членува в Кооперативен съюз - ВрацаПечатница
„БГ Принт“ Враца

“Върви, народе възродени...”

Азбучно послание и благословение

“Помни буквите! Разбирай думите! Добро е да се живее твърдо на земята. Както това и вие самите, хора, мислете – то е и нашето успокоение. Изричай словото твърдо! Лети, хвърчи, колебай се, но върви, расти, побеждавай, червей или планина - ти, мъжът, юношата, вие всички мъже! Слава! Напред!”

Винаги, когато съм се докосвала, макар и косвено до този текст, чийто създатели са Солунските братя Кирил и Методий, съм се възхищавала от духовния му заряд. Като дават на всяка буква нейна собствена дума и ги подреждат, братята постигат смислено текстово цяло. Грабва ме силата му, съдържаща се в благословието, отправено към българския народ, към всеки българин, достоен за родината си.

Какво съдържание, вдъхновение и поука е вложено във всяка една от буквите! От тях - буквите, се раждат думите, от думите се нижат мислите... Така се тръгва към голямата наука и знанието, наречени от родолюбивия български писател Стоян Михайловски “...Слънце, което във душите греи...”

“Добро е да се живее твърдо на земята...” Неволно правя асоциация е още едно светило на българската поезия В.Ханчев и с неговата поетично-философска сентенция:

“Върху земя човек роден е, но той на нея е роден небе да вижда...”

Земното и духовното начало на човека! Какво велико единство на обикновеното и необикновеното! Словото! В него има толкова духовна сила, толкова житейски истини, вечни истини, които винаги ще напътстват човека по пътя му към вечността. Може би точно това е вдъхновило и двамата братя при създаването на писменото българско слово, което ще обезсмърти чрез всяка буква съществуването на народа и ще го води напред.

В мисленето, просвещението (разбирането на думите) творците на нашата азбука виждат разковничето на пребъдването и на “успокоението” и удовлетворението. Тъкмо те са плод на духовното развитие както на отделния човек, така и на цялата нация. Те са показател за духовно издигане, воля и целеустременост.

“Изричай словото твърдо!”

За книгата „Калейдоскоп на прехода“

Самото предисловие от автора запознава читателя с идеята и тематично съдържание на книгата. Повече от очакванията се срещаме с изобилие от факти, анализи, коментари – учудващо пъстроцветие от присъстваща непринудено художествена прозаичност, документалност, оригинални композиционни и стилистични елементи, реалистичен метод и подбор на художествени средства на талантлив прозаик и публицист. Неслучайно книгата се възприема като увлекателно четиво, а това се дължи на уменията на твореца да увеличи читателя – да е интересен, искрен и оригинален.

Авторът избира дневника като основна форма в сюжетното развитие. Започва от 1974 г., но всъщност, целта му е да проследи „основните събития на българския преход от неговото начало до наши дни(1989 – 2025 г.). Героят му е издателят и полиграфист Коста Христов Костов, у когото изцяло откриваме автобиографични черти. Семейството му е изградено върху много силна, чиста и предана интимна връзка. Завидно разбирателство и уважение съществуват и в колектива на фирмата. Участието на главния герой в културния и икономически живот, активното му отношение към политиката, към съдбата на България, преживяването и изследванията на мъчителния преход, са истински житейски пример, достоен за подражание. Хуманно отношение и милосърдие го отличават сред множеството: „Още храня Иван Наков на улицата“. Коста Христов Костов има много приятели – Ивайло Христов, Димитър Милов, Георги Драмбозов, Боян Ангелов, Димитър Христов, Евтим Евтимов, Матей Шопкин и др. Уважава роднината на Петър Слабаков, г-жа Слабакова, която разпространява книги по всякакви библиотеки и читалища в България и нарича благородно това нейно дело.

В книгата са отбелязани кончините на Владимир Висоцки, Джон Ленън, Леонид Брежнев, Майкъл Джексън, Патриарх Максим, Патриарх Неофит, Николай Хайтов, Петър Слабаков...

Получаваме информация за встъпването на настоящия патриарх Даниил, за българските президенти, премиери, спортисти... Министър Милен Велчев е наречен „финансов факир“, който „изгребва хазната“(2003 г.).

Вземането на автограф върху архивна книга на Гео Милев от 1943 г. авторът с нескрито възприятие възприема като „неповторими, звездни мигове“.

В книгата са включени безбройни събития, значими за българите, каквото е и изграждането през 1982 г. на „Фонд 13 века България“. Пред нас е налице истинско калейдоскопично изображение – богато и детайлизирано пъстроцветие с определена съвместимост и целенасоченост, научност и документалност, художествен и прозаичен стил и публицистичен патос.

Асен Асенов се оказва и добър публицист.

Иронията и сатирата често са използвани от талантливия автор. И чувството му за хумор често се извява, както и естетическите и нравствените му възгледи, търсенето на нови пътища към съвършенството, към по-доброто и по-красивото.

Като свежа струя в сюжета засиява с особена красота темата за децата в семейството, изградено върху здравата атмосфера, наситена с любов, разбирателство, подкрепа и непокавени родови корени. Авторът с писателската си дарба съумява да докаже, че дори и в помрачения небосклон на България във времето на прехода, човешките взаимоотношения, когато са искрени и чисти, нищо не е в състояние да ги разруши.

В 1997 г. се ражда синът Николай. Изобилие от случки и събития са записани и съхранени в поредицата дати на дневника. Където има лудории и инциденти, там е и Ники – момчешки безконечни истории. Дори от телевизия „Здраве“ идват да снимат третото дете в семейството.

Калейдоскопичното изображение в книгата е оригинална творческа находка, която Асен Асенов сполучливо използва, преплитайки сюжетните линии в творбата си. Калейдоскопичност означава буквално „бързо променящи се впечатления и представи“. В своя дневник през годините авторът използва този способ, проследявайки процесите в тяхната пъстрота, променливост и пълнота – „някога и сега“. Говорейки за „изтеклите години“ писателят използва сатирични средства – „спепят призрак на негра-

Цветана КОСТОВА

Словото е огледало на духовната същност на един човек. Словото е показател за твърдостта на човешката позиция, за устойчивостта на човешкия характер, на човешкото достойнство.

И в азбучното благословение - послание на Кирил и Методий кулминацията грейва с ярка светлина и пламенно внушение, което светлите личности отправят към българите - не може да пребъде една нация, ако тя не съзнава полета към висините, към онова, което предстои.

“Лети, хвърчи, колебай се, но върви - расти, побеждавай.”

В полета обаче често се явяват препятствия и колебания. Въпреки тях - не бива да спираш! Да вървиш - значи да живееш, “да растеш и побеждаваш”. В развитието и победата е стимулът на човешкия живот. А да растеш и побеждаваш можеш само тогава, когато си зареден със силата и енергията, които излъчват словото и знанието. Буква, дума, мисъл, знание, култура - те са илюстрация на духовно развитие и извисяване.

Мъжът - юношата - мъжете вкупом - от нищожния червей до величествената планина - те са онези, които съставляват цялото, наречено народ. Какво е народът без мъжествеността, без младостта, без малкото и голямото, без сплотеността и единството, без духовността! Без тях няма слава, няма посока, няма бъдеще!

Този е символът на българското слово, избран в азбуката на българския народ - именно на българския народ, защото Кирил и Методий неслучайно са използвали древните картинни знаци на прабългарите, за да могат по-късно да предават културата си и на славяните - "и на вси славяни книги да четат" по думите на Вазов.

И ние, българските поколения, понесли в душите си всеки писмен знак от нашата азбука и до днес вярваме в тях и благоговеем пред завещание, заклане и благослов. Именно с тях - символ на духа, сме оцелели през годините!

Затова всяка година коленичим пред паметта на Кирил и Методий и все по-високо ценим тяхното дело - създаването на славянобългарската писменост.

"Слава, напред!" - нека възроденият ни народ никога не забравя този призив-благословение. И въпреки моментни колебания в историческото време, нека ВЪРВИ..."Върви, народе възродени"...

мотността". Нарича държавата ни „колония“. Не прощава и на бившия си асистент, Иван Костов, който допуска „изсмукване“ на националния доход от мощни западноевропейски търговски и хранителни вериги като БИЛЛА, МЕТРО, МАКДОНАЛДС и много други.

Стресиращо се приема доклада на еврокомисаря Йоханес Хан за демографския срив в България и за бъдещето ѝ без българи. С възмущение се говори за „духовната сурия“ – чалга културата у нас, за български престъпници, които шестват в Европейския съюз.

Асен Асенов е непримирим към всичко, което вреди на държавата. Желю Желев е президент „без никаква икономическа подготовка“. Димитър Попов е „пълна нула като икономист и управник“ – в памфлетен стил авторът изобличава още много политици и общественици. Към „моралната гилотина“ са поведени много хора на високи постове в държавата. С болка и страст се изреждат пошлите и негативни явления – „всичко подлежи на оплюване“. Правителството на Любен Беров е наречено без колебание „маймунарник от разноцветни политици“. Самата държава се е превърнала в „огромен стършел“. Още много гневни мисли се изливат като аксиоми – очевидни истини, които са казани така, че не се нуждаят от доказване.

От националните медии – радио и телевизия – се леят „отблъскващи скудоумия“. Все повече и повече се изпълва с примери сатиричния речник в книгата. Няма съдебна система, която да разобличава и наказва виновните. Кризата е като „карцином“ – отново гневно сравнение. Гангстерските убийства „угасват“ на етап полицейско разследване. Няма заловени, осъдени и наказани. И пак иронична метафора: „Народът кара на един реотан“.

Със средствата на пламенна публичност и научна вещина в края на книгата са направени обобщения и изводи за прехода.

Като изяснява понятието „преход“, Асен Асенов определя, че би следвало да се тълкува като „движение по посока към добро, по-съвършено, по-висше“. Верните отговори се съдържат в остро поставените риторични въпроси. С особена важност е изводът, че „начело на обществото застават случайни и преходни лидери-дилетанти; че политиката е превърната в сфера за правене на най-лечеливия частен бизнес“.

Следват тревожни изводи за: „тоталното отродяване, ерозията на българщината; разрушението на традиционния духовен свят на българина; губенето на читателските навици у младите; изчезването на високите изисквания за образование, труд и талант; ширещата се бездуховност и бездушие, които водят до агресия, насилие, страх и ненавист“.

При избори властниците вместо да узнават волята на народа, на „тълпите“ става ясно каква е волята на управляващите. Иронията е използвана и тук като подходящо сатирично средство за разобличаване на уродливите явления в държавата.

В последните редове на книгата изхвърля е видян в появата на нови водачи, които са склонни да рискуват и водят другите. Финалът звучи с надежда: „България чака българските Тадеуш Мазовецки и Лешек Балцерович“.

Затваряме страниците и у нас продължава да звучи тревожният глас на един достоен българин, желаещ да събуди не само размисли, но и действия – сплотени и единни – с посока към финалното решение на прехода.

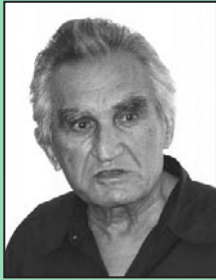
„Калейдоскоп на прехода“ безспорно е ценна книга заради своя енциклопедичен, документален и художествен характер. Наред с това политическата, икономическа и културна проблематика я правят още по-стойностна. Не би било пресилено да се каже, че текстът е пронизан с неизгаснал възрожденски патос в защита на българщината.

Четивото на Асен Асенов заслужава да бъде препрочитано заради голямата си информационна стойност, непримиримия и публицистичен дух за промяна и твърда гражданска позиция. Това четиво въздейства и вдъхновяващо за търсенето на истината и изхода, но не като тези, които ги обещава в бъдещето, а неотложно – в настоящето.

Цвета КОСТОВА – писател и литературовед, член на СБП

Антология

Цветан Илиев 1932 – 2018 г.



Ще го запомним като следовник на Ботевия завет и стих, поклонник на Околчица и Врачанския балкан, превърнали се в символи на България.

Ще го запомним с неговата последователност в духовното му развитие като личност, като творец, който избира само стръмните пътища и който оставя паметна следа за поколенията!

в. "Слово плюс" Цветан ИЛИЕВ

Околчица

ОКОЛЧИЦЕ МОЯ – и свята, и клета, със впити в небето и чело, и кръст, ти пазиш мълчание тук, при което с вселената само се мериш на ръст.

Ти пазиш мълчание гробно, защото от кърви юнашки поникват треви, по паметни зъбери в твойта Голгота все още се търсят войводски глави.

Ти пазиш мълчание, скрила в гранити гняв, равен по сила на вихър от смерч, на див земетръс, който мести скалите, на звучна плесница, на удар от меч.

И в храма от вятър, със свещи от буки, от песни хайдушки и каменен дъб, в молитвено време пройдохи дюдюкат, а други без съвест ти дадоха гръб.

По земния глобус къде не летяха, далече от Ботевски лобни места! Пред свинкове те лицемерно мълчаха, пред мъртви принцеси постлаха цветя.

ОКОЛЧИЦЕ МОЯ, любов за поети, гнева събуди, издигни, развихри, и стряскай блестящи в разкош кабинети, лъжливите речи в площадите спри.

Да знаят, да помнят, че тука навеки, и бури балкански дори да бучат, безбройните стъпки и верни пътеки към тебе – безсмъртната – пак ще вървят.

Че ТИ си България. ТИ си звездата. Че ТИ си орлица и вечен закон. И българин, който те носи в душата, тук идва да стори най-клетвен поклон!...

*** * ***

ГРАДЪТ НА БОТЕВ! Храм на Ботевата слава!

От бури с тази гордост е възнаграден.

И няма на света с кого да се сравнява с безсмъртната балада, с подвига свещен.

ОКОЛЧИЦА – зорница вечна на Балкана. А лобна Йолковица с кървава роса. Голгота като огнена река простряна до Кръста – за поклон, молитва и сълза.

И вятър, който с рог бунтовни песни пее. И дъжд, на Втори, който винаги вали. И самодиви, месец ли изгрее, хоро извиват сред поляни и скали...

... Градът на Ботев! Храм на Ботевата слава!

Навеки е за нас светага светих.

И само на ония той се доверява, които се оглеждат в Ботевия стих!

*** * ***

Кръвни групи

На Матей Шопкин

... И нека някой сребърници трупа, да ври в житейския казан от страст, с теб от една и съща кръвна група издигаме тревожния си глас.

Земята ни продават – гняв ни трови, че в нея като чужденци ще мрем. С какво ли трябва днес да сме готови голямото безумие да спрем?

Кълнем се във Околчица свещена, зовем достойни бъдещите дни и както е при зъзнещи антени единствено сънят ни измени.

Щом майката-родина в рани страда, ограбвана, оплитана в лъжи, за нас остава най-добра отрада в стиха да се тревожи и тъжи.

... И нека някой сребърници трупа, да ври в житейския казан от страст, България е жива с кръвни групи на хора и поети като нас...